

INTELENTNY RZESZÓW

Maciej Chłodnicki
Rzecznik Prasowy
Urzędu Miasta Rzeszów

Potencjał innowacyjny miasta potwierdza międzynarodowy ranking „Najinteligentniejsze miasta”, w którym Rzeszów znalazł się na 19. miejscu wśród 908 miast europejskich i na pierwszym miejscu w Polsce pod względem kapitału społecznego. Badania dotyczące inteligentnych miast przeprowadził Uniwersytet w Wiedniu przy współudziale uniwersytetów z Holandii i Słowenii. Potencjał ten potwierdził również GUS. Według jego badań w Rzeszowie na 10 tys. mieszkańców 29 proc. ogólnej liczby studentów studiuje na kierunkach ścisłych, co daje nam najwyższy wskaźnik w Polsce.

Inteligentny transport

Rzeszów to miasto, które stawia na wprowadzanie nowoczesnych i inteligentnych rozwiązań w zakresie transportu drogowego. W 2016 r. miasto zostało wyróżnione najwyższą nagrodą europejską za czysty transport miejski – CIVITAS AWARD 2016 w Kategorii „innowacje techniczne”. W tym roku zakończyliśmy pierwszą część budowy Systemu Integrującego Transport Publiczny Miasta Rzeszowa i okolic. To projekt, który był wart ponad 400 mln zł. W jego ramach przebudowano skrzyżowania i ulice oraz wprowadzono Rzeszowski Inteligentny System Transportowy. System kamer i przekazu danych pozwolił na zoptymalizowanie systemu zarządzania ruchem i transportem publicznym w całym mieście. Dzięki niemu można dokładnie śledzić ruch pojazdów i natychmiast reagować na utrudnienia. Znacznie polepszył się dzięki temu transport publiczny. Autobusy mają prio-

rietyt na skrzyżowaniach. Wprowadzono również system e-bilet, e-info i platformę teleinformatyczną dla systemu ITS. Ponadto przystanki mają elektroniczne tablice. Niektóre z nich są klimatyzowane. Niewidomi i słabowidzący otrzymali od miasta piloty, które pozwalają na głosową informację o godzinach odjazdów poszczególnych linii.

W ramach inwestycji w tabor zakupiono 80 nowoczesnych autobusów zasilanych olejem napędowym

i sprężonym gazem. Ogłosiliśmy też przetarg na zakup autobusów elektrycznych, a taksówkarze chcą kupić 50 elektrycznych taksówek. O mocnej pozycji Rzeszowa świadczy ponadto tytuł „Najlepiej oświetlona gmina i miasto 2013 roku”, przyznany m.in. za oryginalność w doborze oświetlenia drogowego, zapewnienie odpowiednich parametrów świetlnych i komfortu widzenia oraz LED-owe iluminacje świetlne obiektów miejskich.

Inteligentne rozwiązania architektoniczne – okrągła kładka dla pieszych

Instalacja fotowoltaiczna na terenie Oczyszczalni Ścieków w Rzeszowie

Niektóre przystanki są klimatyzowane

Zdjęcie: Tordeusz Pomnik

System kamer i przekazu danych pozwolił na zoptymalizowanie systemu zarządzania ruchem i transportem publicznym w całym mieście

Warto jeszcze wspomnieć o lotnisku. Międzynarodowy Port Lotniczy Rzeszów – Jasionka dysponuje wdrażanym systemem ILS kat II, wspomagającym lądowanie samolotu w warunkach ograniczonej widoczności i niskiego zachmurzenia. Port posiada drugi pod względem długości w Polsce pas startowy, na którym mogą lądować nawet największe samoloty.

Inteligentne gospodarowanie wodą

Na terenie oczyszczalni ścieków w Rzeszowie została wybudowana instalacja fotowoltaiczna o mocy 1 MW. Instalacja składająca się z 3220 sztuk paneli fotowoltaicznych monokryształicznych o mocy jednostkowej 310 Wp objęła teren o powierzchni 2 ha. Przewidywana roczna produkcja energii z zainstalowanego systemu wyniesie 0,85 GWh. W 2017 r. MPWiK Sp. z o.o. planuje budowę kolejnej instalacji fotowoltaicznej na terenie Zakładu Uzdatniania Wody Rzeszów o mocy 1,2 MW oraz montaż systemu pobierania wody na ujęciu, tzw. sit dynamicznych, których zadaniem będzie ochrona przed dostawianiem się ryb do układu technologicznego ZUW i ograniczenie ilości napływającej zawiesiny, co pozwoli zmniejszyć dawki koagulantów.

Oprócz instalacji fotowoltaicznej oczyszczalnia w Rzeszowie może pochwalić się systemem biomonitoringu wody, która ujmowana jest z rzeki Wisłok za pomocą 8 osobników małżów słodkowodnych. Są one organizmami wskaźnikowymi w zakresie sygnalizowania nagłych skażeń wody; zamykając swoją muszlę, powodują wygenerowanie alarmu na komputerze w głównej sterowni. Pozwala

to na szybką reakcję w przypadku zanieczyszczenia wody w rzece.

Inteligentne miasto to także bezpieczne miasto, dlatego w Rzeszowie działa Centrum Zarządzania Kryzysowego. Na Wisłoku, Strugu i Młynówce zostało zamontowanych osiem nowoczesnych stacji pomiarowych, które przez całą dobę monitorują poziom rzek. Jeżeli stan wody niebezpiecznie się podniesie, mieszkańcy zagrożonych terenów zostaną o tym powiadomieni sms-em. Serce całego systemu znajduje się w Centrum Zarządzania Kryzysowego działającym w Urzędzie Miasta Rzeszowa. To tutaj spływają dane z nadajników, które następnie w formie wykresów są dostępne na stronie internetowej www.monitoringrzek.pl/rzeszow.

Urząd miasta

Inteligentne miasto sprzyja tworzeniu społeczeństwa informacyjnego, dlatego Urząd Miasta Rzeszowa wprowadza wiele mechanizmów i narzędzi mających służyć realizacji tego celu. Jednym z nich jest platforma komunikacyjna www.dobrepomysly.erzeszow.pl, na której mieszkańcy mogą zgłaszać swoje pomysły. Ponadto w urzędzie istnieje Teleinformatyczne Centrum Obsługi Mieszkańców wraz z infolinią 1 77 88 99 00, umożliwiające automatyczną pomoc w każdej sprawie urzędowej. Z takiej możliwości skorzystało już ok. 100 tys. osób. Ewenementem w skali kraju było otwarcie w galeriach handlowych Punktów Obsługi Mieszkańców, które są czynne 6 dni w tygodniu i to tu właśnie można załatwić większość urzędowych spraw. Warto też wspomnieć, że jako pierwsi w Polsce umożliwiliśmy miesz-

kańcom korzystanie z bezpłatnego przewodowego internetu.

Klastering, informatyka i edukacja

W dziedzinie gospodarki Rzeszów w ostatnich latach stał się niekwestionowanym liderem idei klasteringu. To właśnie w Rzeszowie mieszczą się siedziby Doliny Lotniczej, Informatyki Podkarpackiej, Klastra Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych „Poligen”, Klastra Jakości Życia „Kraina Podkarpacie”, Podkarpackiego Klastra Energii Odnawialnej. Miasto jest centrum ośrodków badawczo-rozwojowych i firm zaawansowanych technologii z sektora lotniczego, IT, chemicznego, farmaceutycznego, optyki i specjalistycznego oświetlenia, spożywczego i ekologicznej żywności. Rozwinięty jest również ekosystem startupowy, Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości, Podkarpacki Park Naukowo-Technologiczny „AEROPOLIS”, Inkubator Technologiczny.

Ważne miejsce w idei *smart city* odgrywa informatyka. Rzeszów uplasował się na czwartym miejscu w Polsce pod względem liczby zatrudnionych informatyków wg raportu Top 200 Computerworld, uwzględniającego największych pracodawców w branży IT oraz obszar najszybciej rozwijający się pod względem wzrostu zatrudnienia w branży ICT wg raportu Mapping the European ICT Poles of Excellence: The Atlas of ICT Activity in Europe.

Bardzo dużą uwagę miasto przywiązuje do wprowadzania nowoczesnych rozwiązań w zakresie edukacji. Od kilku lat programy szkolne w szkołach ponadgimnazjalnych są dostosowywane do potrzeb przedsiębiorców. Tym sposobem w szkołach powstały klasy kształcące w zawodach: technik awionik, technik mechatnik lotniczy, mechatronik, technik eksploatacji portów i terminali.

Bardzo dużą rolę we wdrażaniu idei *smart* odgrywa Rzeszowski Ośrodek Akademicki, wysoko wykwalifikowana kadra naukowa i nowoczesna baza edukacyjna uczelni, np. Centrum Innowacji i Transferu Wiedzy Techniczno-Przyrodniczej, Centrum Mikroelektroniki i Nanotechnologii. Przyczyniają się do tego również specjalistyczne kierunki kształcenia, m.in. Lotnictwo i Kosmonautyka, Zarządzanie Ruchem Lotniskowym, Logistyka, Inżynieria Medyczna, Nanotechnologia. ■